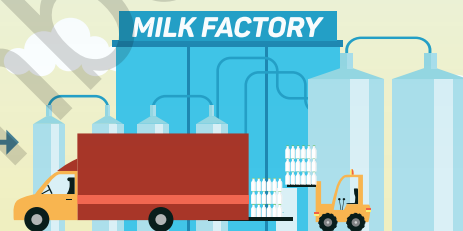

De aanlevering van biologische melk aan melkerijen in verschillende Europese landen neemt jaar per jaar toe

Gegevens vanaf 2009 t.e.m. 2021 in miljoen kg melk; voor 2020 en 2021 betreft het schattingen (Bronnen: Omsco, Bioland, Biolait, Bio Suisse, Eko Holland, BioAustria)

PRODUCTIE VAN BIOMELK

Toenemende vraag naar biologische melk

De biologische melkproductie in Europa groeit ook in 2020 gestaag verder. Tegelijk blijft de vraag naar biomelk sterk toenemen. Dit biedt kansen voor Vlaamse melkveehouders.

Sofie Vandewijngaarden, BioForum en Sander Van Haver, Bio zoekt Boer

In België neemt de productie jaarlijks geleidelijk aan toe en is er opnieuw meer interesse in omschakeling bij conventionele melkveehouders. Bij enkele ophalers is er dan ook een duidelijke vraag naar bijkomende biologische melk. Zo lanceerde zuivelverwerker Inex recent een oproep bij haar melkveehouders. Ook in de uitgaven is er een sterke toename van bio-zuivel. Vooral dit voorjaar was er een uitzonderlijk sterke toename van de verkoop. De biologische zuivelmarkt heeft in het algemeen dus weinig hinder ondervonden van corona. Dit komt omdat de afzet van bioproducten hoofdzakelijk via de retail gebeurt en slechts beperkt via horeca en

foodservices, waar de coronamaatregelen streng zijn. Het productaanbod in de supermarkten stijgt bovendien en wordt steeds diverser. Tegelijk is de biologische zuivelsector minder afhankelijk van de verre export die tijdelijk stilgelegd werd.

Duitsland. Hier blijft de biologische melk-hoeveelheid jaarlijks met 5 à 6% toenemen. Op dit moment is de interesse in omschakeling echter eerder laag. Een belangrijk aandeel van de verwerkte biomelk wordt geïmporteerd (naar schatting zo'n 30%), voornamelijk uit Oostenrijk en Denemarken. De verkoopcijfers van biozuivel nemen ook hier sterk toe. De verkoop van melk,

kaas en yoghurt nam met meer dan 20% toe in de periode maart tot juli ten opzichte van dezelfde periode in 2019.

Nederland. Bij onze noorderburen groeit de biologische melkhoeveelheid jaarlijks met zo'n 4%. Vanuit de coöperatie Eko-Holland is er vraag naar bijkomende melkveehouders.

Frankrijk. Dit is het enige land waar de groei in geproduceerde melk blijft toenemen met dubbele cijfers. De verkoopcijfers van biozuivel zijn ook hier positief, ondanks dat er toch wel wat wordt afgezet via horeca, die coronagevoelig is. De ver-

koop van melk, kaas en yoghurt nam met meer dan 4% toe in de eerste 5 maanden van dit jaar ten opzichte van 2019.

Denemarken. Ook in Denemarken is er een toename van de productie, al blijft deze toename (ongeveer 3%) eerder beperkt ten opzichte van de eerdere jaren. De gevolgen van de coronacrisis zijn goed voelbaar aangezien bioproducten daar meer ingeburgerd zijn in out-of-homeconsumptie. Bovendien exporteert Denemarken wel wat biologische zuivel naar Azië en viel dit tijdelijk stil.

Uitdagingen

De interesse in plantaardige voeding neemt toe, wat een impact heeft op de verkoop van biologische zuivel. In enkele landen, zoals Zweden en Duitsland, is dit meer voelbaar. In België groeit deze productgroep, maar niet ten koste van de verkoop van biozuivelproducten. Ook labels zoals weidemelk en hooimelk winnen aan belang in landen zoals Oostenrijk, Duitsland en Nederland. Deze labels spelen in op één of enkele aspecten die voor de consument belangrijk kunnen zijn. In België is vooral de weidemelk gekend.

Biologische melkprijzen

De biologische melkprijzen in Europa bleven zo goed als stabiel ondanks de coronamaatregelen en in tegenstelling tot de conventionele melkprijzen. Ook in België is deze melkprijs sinds enige tijd stabiel en blijft hij rond 46 cent per liter schommelen (bij 4,2% vet en 3,4% eiwit). Een uitzondering is de biologische melkprijs uitbetaald door FrieslandCampina die in mei 2020 tot 45 cent/liter (3,57% eiwit, 4,42% vet en 4,53% lactose) daalde. Deze steeg sindsdien maar gaat opnieuw in dalende lijn en bereikte in november het laagste niveau in 5 jaar. In enkele landen zoals Denemarken en Zweden wordt er ook een dalende trend gezien in de biologische melkprijs op lange termijn.

Toenemende interesse in biomelkveehouderij

De consultants van Bio zoekt Boer blikken terug op 2020, een jaar dat de boeken zal ingaan als één waarin we meer dan ooit tevoren vragen kregen van melkveehouders over omschakeling naar biomelkveehouderij. Het ziet er dus naar uit dat er op middellange termijn een aantal biomelkveebedrijven bijkomen. De toenemende markt vraag naar biozuivel creëert nieuwsgierigheid bij zij die een andere weg willen inslaan. Dat de gangbare melkprijs al een tijd erg laag staat, geeft bedrijven een duwtje in de rug om nieuwe pistes te bekijken. Sommige hebben – bewust of onbewust – al stappen genomen richting biologische productie. Wie bijvoorbeeld gewend is om ‘weidemelk’ te produceren heeft beweiding omarmd. Bedrijven die stilaan het maisareaal afbouwen en meer inzetten op maaigewassen zoals gras-klover en luzerne, hebben een bouwplan dat aanleunt bij wat we gewend zijn bij bioruwvoederproductie. Bovendien merken we dat steeds meer nichemelkstromen – waar gangbare bedrijven op intekenen – bepaalde aspecten uit het biolastenboek overnemen. In Duitsland stappen Aldi Nord en Aldi Süd voor een aantal consumptiemelkproducten in het dierenwelzijnslabellabel ‘Für mehr Tierschutz’, met enkele strenge normen voor huisvesting en beweiding die gelijkaardig zijn aan het biolastenboek. Dé grootste uitdaging bij biomelkveehouderij zit echter in het telen van ruwvoeder zonder de inzet van herbiciden, maar de hedendaagse machines voor mechanische onkruidbestrijding maken daar een haalbare kaart van. Bovendien zien we een toenemende interesse bij loonwerkers om hierin te investeren om zo het eg- en schoffelwerk over te nemen van de melkveehouder, al is dat nog niet in alle regio’s aan de orde. ■

 Contacteer Sofie Vandewijngaarden (BioForum) via sofie.vandewijngaarden@bioforum.be

Sander Van Haver

innovatieconsulent Bio-omschakeling
sander.van.haver@innovatiesteunpunt.be

Sanders agendatips

Lessenreeks ‘Nieuwe richting inslaan met je bedrijf’

Elke dinsdag t.e.m. 22 december, online
Sta jij op een sleutelmoment in je bedrijfsvoering? Wil je een andere markt aanboren, omschakelen naar of starten met korte keten, bio, verbreding? Hoe hou je controle over je bedrijf in verandering? Engageer je nu om strategisch na te denken over de heroriëntatie of opstart van je bedrijf. Kijk op www.innovatiesteunpunt.be/nl/kalender en kies jouw sessies.

Cursus biologische fruitteelt

Start op 2 december, 5 lesmomenten (3 theoretische + 2 bedrijfsbezoeken)
Het Nederlandse adviesbureau Delphy organiseert jaarlijks een cursus biologische fruitteelt voor Nederlandse en Belgische telers. Tijdens deze cursus gaat men online in op de wettelijke bepalingen van de biofruitteelt, en op de ideologie áchter deze wetgeving. In mei/juni bezoekt men biotelers, sorteurbedrijven en handelaars. Kostprijs is 650 euro (excl. btw, incl. consumpties, cursusmap, certificaat en bedrijfsbezoeken).

Info via www.biozoektboer.be

Het project ‘Bio zoekt Boer’ is een samenwerking tussen Boerenbond, ABS, BioForum en wordt financieel gesteund door de Vlaamse overheid.